

Kommittémotion

Motion till riksdagen: 2014/15:2518

av Mikael Eskilandersson m.fl. (SD)

Sverigedemokraternas konsumentpolitik

Förslag till riksdagsbeslut

1. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att kreditgivare som grovt brustit i sin kreditprövning inte ska kunna vända sig till Kronofogdemyndigheten för att driva in sin fordran.
2. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att förbjuda utfärdandet av snabblån för konsumtion.
3. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att det i distansavtalslagen ska införas ett krav på att säljsamtal spelas in.
4. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om krav på att en köpare ska få möjlighet att svara på om han eller hon önskar ändra på något i slutet av säljsamtalet.
5. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att underlätta för statliga myndigheter att kunna göra uppgörelser med privatpersoner.

Inledning

Sverigedemokraternas konsumentpolitik utgår mycket från den lilla människans perspektiv. Vi värnar om att skapa ett välfungerande samhälle där lagar och regler ska vara logiska och så enkla som möjligt att förstå. Det är viktigt att man som konsument kan känna en trygghet och har möjligheten att få den information man behöver för att fatta bra och korrekta beslut i varje situation. Samtidigt som det är viktigt att näringslivet har bra villkor och att det finns en välfungerande konkurrens, så måste det finnas regler som stoppar oseriösa företag på ett effektivt sätt. Konsumenten ska ha möjligheten att göra aktiva val, och onödiga regler eller avtalstider som har som syfte,

eller får till följd, att konsumenten blir bunden och därmed förhindrad att göra aktiva val på ett eller annat sätt, bör om det är möjligt tas bort helt.

Kronofogdens roll i samhället

Kreditgivaren ska göra en kreditprövning innan utbetalning skall ske. Enligt Konsumentverket, som granskat förfarandet visar det sig att flera av bolagen som erbjuder snabblån brister i den mycket viktiga prövningen, men även andra företag som erbjuder lån bör ha en god möjlighet att göra en enkel kreditkontroll. Kreditgivare som grovt åsidosatt sin skyldighet till kreditprövning bör rimligtvis inte heller kunna vända sig till Kronofogdemyndigheten för att driva in sin fordran.

Största ansvaret för en god etik kring såväl marknadsföring som beviljande av kreditlån ligger självfallet hos kreditgivaren. Det är dock viktigt att det finns välfungerande konsumentvägledning för personer som behöver det. Detta innebär att det alltid ska finnas goda möjligheter för en kredittagare att få stöd genom goda kontaktmöjligheter.

Förbud mot snabblån för konsumtion

De konsumentpolitiska och konsumenträttsliga områdena blir allt viktigare i en tid då handeln och globaliseringen ökar. Till skillnad från förr i tiden, då man med begränsade resurser var tvungen att enbart införskaffa det man absolut behövde för sin överlevnad, har vi idag en betydligt bättre levnadsstandard.

Det är betydligt lättare att exempelvis låna pengar och i vissa fall kan lånen vara högst nödvändiga. De kan ibland till och med vara bra, om man exempelvis söker investera i ett nystartat företag eller kanske i en fastighet. Sedan finns det de lån som är allt för enkla att skaffa, nämligen de så kallade sms-lånen. Snabblån handlar ofta om låga lånebelopp med korta löptider och givetvis går det således också snabbt från själva ansökningen till utbetalningen i de fall utbetalning beviljats. För den kredittagare som inte tänker sig för finns således också en stor risk att räntan är mycket hög.

Exempelvis är snabblån via sms så enkelt att få, så att många konsumenter kanske inte tänker igenom sitt lånebeslut. Personer som behöver pengar för en viktig investering eller för att fylla ett verkligt och nödvändigt behov borde det rimligtvis inte vara några problem att ta ett vanligt lån. Det är inte tiden som det tar att få lånet som är problemet, utan att lånen ofta tas för konsumtion av varor som inte är livsnödvändiga.

Begränsningen av snabblån ska alltså vara utformad på ett sådant sätt att det fortfarande går att vid enstaka tillfällen i livet få lån snabbt för att lösa en hastigt uppkommen

situation, samtidigt som vi vill begränsa risken att ta på sig mer lån än man klarar av att lösa. Konsekvensen av obetalda snabb lån är inte sällan betalningsanmärkningar, vilket försvårar tillvaron för en enskild person på flera sätt. Snabb lån för konsumtion fyller kort och gott inte tillräckligt nödvändiga behov, som kan vara viktigare än skadan de kan orsaka. Därför bör denna typ av lån förbjudas för konsumtion.

Inspelade säljsamtal

Redan idag finns en god teknik för telemarketingföretag att använda som spelar in säljsamtal. Många av de samtal som äger rum spelas dessutom in i utbildningssyfte, vilket snarare borde vara regel än undantag för att också i efterhand kunna säkerställa vad som egentligen har sagts under samtalet. Då tekniken redan finns, behöver detta tillägg inte innebära någon extra kostnad för företag som sysslar med telemarketing utan enbart finnas som skydd för konsumenter. Det skulle på ett effektivt sätt begränsa säljarens möjlighet att vilseleda kunden, då det går att ta reda på exakt vad som sagts under hela samtalet. Krav bör införas på att samtliga köpare får en möjlighet att svara på frågan om de önskar lägga till något, i slutet av samtliga säljsamtal. Med anledning av detta bör det i distansavtalslagen införas krav på att samtliga säljsamtal spelas in, sparas för framtida behov och skickas som ljudfil till kunden. Dessutom bör det införas krav på den nämnda följdfrågan, i slutet av samtliga säljsamtal.

Öka möjligheten till frivilliga uppgörelser med statliga myndigheter

Många skuldsatta har idag svårt att betala sina skulder. Inom näringslivet förekommer ofta att företag och den skuldsatta gör frivilliga överenskommelser, som att göra upp betalningsplaner, göra avdrag på ränta och att ta bort straffavgifter för att på så sätt göra det möjligt för den skuldsatta att göra sig skuldfri. Om man däremot vänder sig till en statlig myndighet så är det näst intill omöjligt att göra någon form av uppgörelse. Detta försvårar för den enskilda personen att komma ut ur skuldfällan och kan i praktiken ha motsatt effekt och minska möjligheten för staten att få in några pengar. Därför tycker vi Sverigedemokrater att det bör vara lättare för statliga myndigheter att göra uppgörelser med skuldsatta i de fall där det kan anses vara lämpligt. Ibland uppstår det skulder för till exempel bostadsbidrag, på grund av att inkomsten under året ändrat sig och man har glömt att anmäla denna förändring, vilket gör att man blir återbetalningsskyldig. Då kan det vara rimligt att återbetalningen delas upp på flera tillfällen, speciellt om det är en större summa som ska återbetalas.

Mikael Eskilander (SD)

Roger Hedlund (SD)

Jonas Millard (SD)

Margareta Larsson (SD)